

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków dnia 10 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wojciech Żukowski (del.)

Protokolant: starszy protokolant Marzena Stępkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 marca 2014 r. w Krakowie

sprawy z powództwa R. K. i Z. K.

przeciwko (...)Bank Spółce Akcyjnej we W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I *pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 30 kwietnia 2011 r. wystawiony przez (...) Bank Spółkę Akcyjną we W. przeciwko dłużnikom R. K. i Z. K.,*

II *zasądza od strony pozwanej (...) Bank Spółki Akcyjnej we W. solidarnie na rzecz powodów R. K. i Z. K. kwotę 7200 zł. (słownie: siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania,*

III *nakazuje ściągnąć od strony pozwanej (...) Bank Spółki Akcyjnej we W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 12.000 zł. (słownie: dwanaście tysięcy złotych) tytułem opłaty od pozwu, której nie mieli obowiązku uiścić powodowie.*

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 grudnia 2012 r. powodowie R. K. i Z. K. wnieśli przeciwko (...) Bank S.A. we W. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 30 kwietnia 2011 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Powodowie zarzucili, że częściowe wypowiedzenie przez stronę pozwaną umowy kredytu, uzasadniające wydanie bankowego tytułu egzekucyjnego, było nieskuteczne, gdyż list polecony zawierający to oświadczenie odebrała siostra powódki M. H., która nie mieszkała pod adresem powodów i nie zawiadomiła ich o przesyłce. Od ok. 3 lat powodowie nie mają z nią kontaktu. Natomiast wypowiedzenie przesłane na adres prowadzonego przez powoda sklepu nie mogło zostać odebrane, gdyż w tym czasie (przez ok. 2 miesiące) sklep był zamknięty, a później miejsce tej działalności zostało przeniesione, o czym wiedział pracownik Banku (...). Ponadto powodowie nie otrzymali wezwania do zapłaty ani nie zostali uprzedzeni o zamiarze skierowania sprawy na drogę sądową. Powodowie nadal spłacają kredyt. Zwrócili się też z wnioskami o obniżenie rat kredytu z uwagi na utratę płynności finansowej, na które strona pozwana nie odpowiedziała. Z kolei w marcu 2011 r. D. Ś. zagwarantował im, że po wpłacie 10.000 zł (co uczynili) umowa kredytu nadal będzie obowiązywać.

Strona pozwana (...) Bank S.A. we W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Przyznała fakt zawarcia z powodem w dniu 5 marca 2010 r. umowy kredytu złotowego obrotowego, poręczonego przez powódkę, oraz wystawienia tytułu egzekucyjnego, uzyskania klauzuli wykonalności i wszczęcia postępowania

egzekucyjnego. Zarzuciła, że wypowiedziała powodowi umowę z powodu braku terminowej spłaty rat kredytu. Wypowiedzenie było dokonane skutecznie, gdyż doręczono je powodowi na adres miejsca prowadzenia działalności gospodarczej (M., ul. (...)). Korespondencja została zwrócona z adnotacją „adresat wyprowadził się”, ale powód, zgodnie z umową, miał obowiązek zawiadomić Bank o zmianie adresu, w przeciwnym razie korespondencję wysłaną na dotychczasowy adres należało uznać za doręczoną. Wypowiedzenie doręczono również do miejsca zamieszkania powodów i odebrał je domownik, a więc powodowie mogli zapoznać się z treścią wypowiedzenia.

Bezsporne w sprawie jest:

W dniu 5 marca 2010 r. powód zawarł ze stroną pozwaną umowę nr (...) o kredyt złotowy obrotowy w kwocie 250.000 zł, który zobowiązał się spłacić wraz z oprocentowaniem w ratach w okresie od 5 marca 2010 r. do 28 lutego 2025 r. W zakresie wszelkich roszczeń Banku z tytułu umowy powód poddał się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego do wysokości 500.000 zł. Jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej pod firmą (...) powód podał: (...)-(...) M., ul. (...), a jako miejsce zamieszkania: (...)-(...) G.(...).

Zabezpieczeniem spłaty kredytu było poręczenie udzielone przez powódkę umową zawartą z pozwanym Bankiem w dniu 5 marca 2010 r. W zakresie wszelkich roszczeń Banku z tytułu umowy powódka poddała się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego do wysokości 500.000 zł. Jako miejsce zamieszkania powódka podała: (...)-(...) G.(...).

Składnikami obu ww. umów były Ogólne warunki umów w zakresie kredytowania działalności gospodarczej przez stronę pozwaną (dalej: „o.w.u.”). Zgodnie z § 13 ust. 1 o.w.u. Bank mógł wypowiedzieć umowę w całości lub w części z ważnych powodów, w szczególności jeżeli klient nie wykonał obowiązków wynikających z umowy, w tym nieterminowo regulował zobowiązania z tytułu spłaty rat kapitału, oprocentowania lub innych należności umownych. Wypowiedzenie miało być dokonane na piśmie oraz doręczone klientowi listem, faksem lub do rąk własnych (§ 13 ust. 3 o.w.u.). W razie zmiany siedziby klienta w czasie trwania umowy, klient zobowiązany był pisemnie zawiadomić Bank o nowym adresie; w przypadku niespełnienia tego obowiązku korespondencję przesyłaną na adres podany w umowie należało uznać za doręczoną (§ 17 o.w.u.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W pismach z dnia 13 grudnia 2010 r. skierowanych do powodów strona pozwana w związku z powstaniem zaległości w spłacie ww. kredytu wypowiedziała umowę nr (...) z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia. Przesyłki wysłane na adres: (...) zostały odebrane w dniu 20 grudnia 2010 r. przez M. H.. Natomiast korespondencja skierowana na adres przy ul. (...) w M. została zwrócona z adnotacją poczty „adresat wyprowadził się”.

Dowód: - pisma strony pozwanej z dnia 13.12.2010 r. z dowodami doręczenia (k. 30-33, 45-46)

Od 2001 r. powodowie mieszkają we własnym domu w (...) M. H., siostra R. K., nigdy nie mieszkała z powodami (również w 2010 r.), natomiast czasami ich odwiedzała; wtedy mogło się zdarzyć, że odebrała przesyłkę od listonosza. M. H. mieszkała w domu rodzinnym w (...)

M. H. nie przekazała powodom przesyłek zawierających pisma strony pozwanej o wypowiedzeniu umowy kredytu ani też informacji o tej korespondencji. Powodowie dowiedzieli się o wypowiedzeniu umowy kredytu od pracownika Banku (...) w marcu 2011 r., który poinformował ich, że jeżeli wpłacą 2.500 zł, to „sprawa zostanie wstrzymana”, a po zapłacie dalszej kwoty (10.000 zł) „wrócą do normalnej spłaty”.

Dowód: - pierwsza strona aktu notarialnego z dnia 11.09.2009 r. (k. 65)

- pismo Urzędu Miasta i Gminy M. z dnia 3.02.2014 r. (k. 204)

- pisma powodów (k. 112-120)

- zeznania powódki D. K. (k. 187)

- zeznania powoda Z. K. (k. 187)

Na poczet ww. umowy kredytu powodowie w dniach 29 marca, 10 kwietnia i 2 maja 2011 r. przekazali na rachunek strony pozwanej odpowiednio kwoty: 4.000 zł, 4.000 zł i 2.000 zł. Pismem z dnia 23 sierpnia 2011 r. Bank poinformował powoda, że dokonał wypowiedzenia umowy kredytu w związku z powstaniem zaległości w spłacie kredytu i całe zobowiązanie jest wymagalne. zaproponował również rozłożenie zadłużenia na raty wg przedstawionego zestawienia. W sprawie zadłużenia i sposobu wypowiedzenia umowy kredytu strony prowadziły dalszą korespondencję.

Dowód: - potwierdzenia przelewu (k. 42-44)

- potwierdzenia odbioru (k. 47)

- pisma powodów (k. 112-123)

- pisma strony pozwanej (k. 124-132)

W dniu 30 listopada 2011 r. strona pozwana wystawiła bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) w stosunku do powodów jako dłużników solidarnych z tytułu ww. umów kredytu i poręczenia na kwotę 245.001,76 zł z odsetkami w kwotach 4.715,35 zł i 28.234,55 zł oraz opłatami i innym prowizjami w kwocie 15,10 zł.

Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2011 r. Sąd Rejonowy w Myślenicach nadał ww. tytułowi klauzulę wykonalności z ograniczeniem odpowiedzialności powodów do kwoty 500.000 zł (sygn. akt I Co 1905/11).

Pismem z dnia 24 lipca 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Myślenicach zawiadomił powodów o wszczęciu postępowania egzekucyjnego na podstawie zaskarżonego tytułu wykonawczego (sygn. akt Km 623/12).

Dowód: - bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 30.11.2011 r. (k. 191)

- postanowienie Sądu Rejonowego w Myślenicach z dnia 14.12.2011 r., sygn. akt I Co 1905/11 (k. 192-193)

- pisma Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Myślenicach z dnia 24.07.2012 r. (k. 161-166)

Strony nie kwestionowały dokumentów stanowiących dowody w sprawie, a zeznania powodów – jako zbieżne, korespondujące z treścią dokumentów i konsekwentne – Sąd uznał za wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Dłużnik może wytoczyć przeciwko bankowi powództwo przeciwegzekucyjne z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. podnosząc w nim wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wierzytelności banku objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w sądową klauzulę wykonalności. Chodzi tu o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed nadaniem klauzuli wykonalności i po jej wydaniu. Mogą to być w szczególności zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule albo nienastąpienia wymagalności roszczenia, pomimo umieszczenia w tytule oświadczenia banku o innej treści.

Powodowie zmierzali do wykazania, że objęta bankowym tytułem egzekucyjnym wierzytelność pozwanego Banku, wynikająca z umowy kredytu z dnia 5 marca 2010 r., nie istniała, albowiem nie doszło do skutecznego, jak przyjął Bank, wypowiedzenia tej umowy, która – wobec tego – wywoływała skutki, ale tylko jako nadal obowiązująca. Nie mogło zatem powstać roszczenie Banku o zwrot udzielonego kredytu wraz z odsetkami i innymi należnościami, uzależnione od skutecznego wypowiedzenia przez Bank umowy kredytu.

Powodowie przyznali, że z uwagi na sytuację finansową pozostawali w opóźnieniu w spłacie pełnych rat kredytu, co mogło stanowić naruszenie warunków zawartej z Bankiem umowy kredytu, uzasadniające jej wypowiedzenie po myśli art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j.: Dz. U. z 2012 r., poz. 1376 ze zm.) i § 13 ust. 1 o.w.u. Zgodnie z § 13 ust. 3 o.w.u., pisemne wypowiedzenie umowy powinno być jednak doręczone powodom listem, faksem lub do rąk własnych.

W piśmie z dnia 13 grudnia 2010 r. Bank złożył oświadczenie o wypowiedzeniu ww. umowy kredytu. Oświadczenie to – jako skierowane do drugiej strony – aby mogło odnieść skutek, musiało dotrzeć do powodów i to w taki sposób, aby mogli się oni zapoznać z jego treścią (art. 61 k.c.). Warunek ten mógł zostać zrealizowany poprzez doręczenie powodom przesyłki, zawierającej ww. pismo, w miejscu wskazanym przez nich w umowie jako miejsce zamieszkania (...)czy – tak w przypadku powoda – jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (ul. (...), M.).

Jednakże przesyłek (poleconych, za potwierdzeniem odbioru) wysłanych na powyższe adresy nie można uznać za skutecznie doręczone. Korespondencja przesłana na adres w M. została zwrócona Bankowi z adnotacją „adresat wyprowadził się” (k. 33). Jakkolwiek powód, zgodnie z wiążącym go postanowieniem § 17 o.w.u., miał obowiązek powiadomić Bank o zmianie adresu, to jednak skutek niezachowania tego obowiązku w postaci uznania przesyłki za doręczoną mógł znaleźć zastosowanie tylko wówczas, gdyby powyższy adres był jedynym, jaki powód podał w umowie kredytu. Skoro jednak w umowie powód wskazał również miejsce zamieszkania (...)– co do którego Bank miał uzasadnione podstawy, aby sądzić, że stanowi ono adres aktualny (zwłaszcza że na ten adres dokonywał doręczenia przesyłki małżonce powoda) i tak w istocie było – to doręczenie korespondencji na adres w M. nie mogło być uznane za skuteczne, a tym samym złożone w ten sposób oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu nie mogło dotrzeć do powoda w sposób pozwalający mu na zapoznanie się z jego treścią.

Z kolei przesyłki wysłane do powodów na adres ich zamieszkania (k. 31) nie zostały doręczone powodom bezpośrednio (tzn. do rąk własnych), ale zostały odebrane przez siostrę powódki M. H.. W związku z tym należy wskazać, że § 13 ust. 3 o.w.u. przewidując możliwość doręczenia wypowiedzenia za pomocą listu zastrzega, że doręcza się go „klientowi”, a zatem nie dopuszcza trybu przekazania listu innej niż klient osobie, np. pozostającej z nim w bliskiej relacji wynikającej ze wspólnego zamieszkiwania. Nawet gdyby jednak dopuścić możliwość zastosowania do składania oświadczeń woli w sferze prawa materialnego tzw. doręczenia zastępczego (posiłkując się treścią art. 138 k.p.c.), czyli doręczenia pisma zawierającego oświadczenie woli dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było – administracji domu, dozorczy domu lub organowi administracji, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi - to należy mieć na uwadze, że reguł doręczeń procesowych nie można wprost przenosić na użytek skuteczności składania oświadczeń woli. W każdym bowiem przypadku, z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy, należy ustalić i ocenić, czy adresat oświadczenia woli miał faktyczną możliwość zapoznania się z jego treścią.

W niniejszej sprawie obie przesyłki wysłane na adres zamieszkania powodów zostały odebrane przez siostrę powódki, która, jak wynika z poczynionych ustaleń, pod tym adresem nigdy nie mieszkała, a jej pobyty w domu powodów miały jedynie charakter okazjonalny, czasowy. Nie sposób więc uznać M. H. za „domownika”, które to pojęcie, także w rozumieniu art. 138 § 1 k.p.c., oznacza osobę pozostającą z adresatem we wspólnym gospodarstwie domowym. Do tego - jak wykazali powodowie - M. H. nie przekazała im korespondencji, ani o jej nadejściu powodów nie zawiadomiła. W tym stanowczym twierdzeniu powodowie byli konsekwentni w toku procesu, a nadto takie stanowisko prezentowali wobec pozwanego Banku i zgodnie z nim w relacjach z Bankiem postępowali. Nie ma więc podstaw, aby powodom nie dać wiary co do tego, że nie zapoznali się z zawartością wysłanej do nich korespondencji i że takiej możliwości faktycznie nie mieli. W związku z tym oświadczenie woli zawarte w pismach z dnia 13 grudnia 2010 r. nie mogło być ocenione jako złożone w sposób, który umożliwiał powodom zapoznanie się z jego treścią w rozumieniu art. 61 § 1 k.c. Tym samym wypowiedzenie umowy nie było skuteczne, a zatem strona pozwana nie miała podstaw do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, albowiem stwierdzony w nim obowiązek powodów w ogóle nie powstał, gdyż warunkiem jego powstania było dokonanie skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu.

Nieuzasadniony był zarzut strony pozwanej, że twierdzenia i dowody niezgłoszone w pozwie przez powodów powinny być pominięte zgodnie z art. 207 § 6 k.p.c., albowiem o treści tego przepisu powodowie zostali pouczeni dopiero przy

doręczeniu im odpisu odpowiedzi na pozew, a późniejsze zgłoszenie dowodów nie spowodowało zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Natomiast zarzuty, które uzasadniały uwzględnienie powództwa, zostały powołane już w pozwie (art. 843 § 3 k.p.c.).

Z podanych przyczyn Sąd powództwo uwzględnił, o czym orzekł w pkt I sentencji na podstawie powołanych przepisów.

Na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. koszty postępowania złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 7.200 zł (§ 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu; t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

W pkt III sentencji Sąd nakazał ściągnąć od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 12.000 zł tytułem opłaty od pozwu, której nie mieli obowiązku uiścić powodowie (5% x 240.000 zł) zgodnie z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c.